

schaakvereniging
promotie

jaargang 45-2

ZOETERMEER

CLUBBLAD VAN DE SCHAAKVERENIGING 'PROMOTIE'
Jaargang 45 No. 2, 17 december 1996 - Oplage 75 stuks

S.V. PROMOTIE

Clubgebouw:	Wijkcentrum De Leyens Van 't Hoffplein 1	3419596
Voorzitter:	H. Breuker, Hoekerkade 31,	3316090
Secretaris:	O. Berger, Penninghove 21,	3210932
Penning meester:	J.G. van der Ploeg, Belgielaan 157 Penningmeester Promotie, Gironummer 2405362	3423551
	[Jaarcontributie: senioren (20 t/m 64 jr) f 180; junioren (16 t/m 19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr) f 95; studenten f 120; veteranen (65+) f 130; (bij meer aspiranten uit een gezin reductie.)]	
Wedstrijdleader intern:	E. Trommel, Ruimtebaan 319,	3416697
Wedstrijdleader extern:	F.M. Martens, Kaagkade 2,	3312343
Jeugdcommissie:	C. Schoon (jeugdleader), Caan van Neck- laan 191, Rijswijk	070-3999354
	J. Veldhuizen (externe comp.), Vletkade 34,	3416170
	H. Buiten (intern dinsdag)	
	Dr. A. Schweitzerlaan 31, Benthuisen	3316292
	J. Vermeulen (intern vrijdag)	
	Paul Scholtenrode 96	3219562
	M. van Staden (lessen), Moerbeigaarde 76,	3414509
Algemeen adjunct:	J.W. Meijer, Hoekerkade 89,	3413367
Redactie:	J.W. Meijer	3413367
	M. Nepveu	3169981
	J. Vermeulen	3219562

INHOUD

1.- De interne competitie	Eric Trommel
3.- De externe competitie 96/97	Frans Martens
8.- Ezantzi	Gerhard Eggink
11.- Wachten	Hans Meijer
12.- Mijn onsterfelijke partij	Frits Hoorweg
14.- Doctor Doceert Psychologie	Manuel Nepveu
17.- De Kerstpuzzel	Henk Breugem
17.- Lessen van Oom	Manuel Nepveu
18.- Vijf manieren om niet te winnen	Rob de Vries
22.- Een ingezonden partij	Mischa van Spronsen
24.- Willekeurige Wetenswaardigheden	Hans Meijer
25.- Materiaaloverzicht	Alex Prein/Chris Schoon
26.- De jeugd in beweging	Chris Schoon

REDAKTIONEEL

Beste Schaakvrienden en -vriendinnen,
Een koude kerst kan heel best worden doorstaan door ons clubblad goed te bestuderen. Vooral deze editie! Eg, Vri en Sprons laten ons verschrikkelijk veel moois zien. De traditionele kerstpuzzel van Breu fungeert als breinbreker en verder hebben we de vaste rubrieken. Veel plezier!

De Redactie.

DE PROMOOT

Informatie Bulletin van de schaakclub Promotie

Denkcentrum 079-3419596

nr. 10 voor ronde 16

Datum: 15 december 1996

dr. Emanuel voldeed zijn makkie...

Het was een korte strijd. Nepveu maakte zijn toegezegde 'makkie' waar en deed zijn naamgenoot Lasker eer aan. Vikash heeft even z'n plafond bereikt en werd met beide benen op de grond gezet door de oude rot in het vak. Er valt nog steeds te leren van de doctor. Dan maar een oliebolentoernooi. Dat is een welkome afsluiting van het schaakjaar. Het is een goede eerste helft van het seizoen geweest waar we de vruchten plukken van de activiteiten van de jeugdcommissie. De jeugd rukt op naar de top! Daarnaast hebben we ook een aantal nieuwe spelers kunnen verwelkomen.

Kortom alvast vanaf deze plaats een plezierig schaakjaar en voorspoedig 1997 toegewenst.

Ranglijst na de 15e ronde:
Z.O.Z.

Promotie/Demotie...? nog 1 ronde te gaan!

Er is nu nog één potential 'Blijvende Stijger', overgebleven na de nederlaag van Sewkaransingh. Gerhard Eggink heeft door

zijn afwezigheid in de 15e ronde mogelijk uitstel van executie verkregen. De vraag is of hij stand houdt.

Omdat Broekman nu in groep 1 intern weer gaat meespelen zal hij niet degraderen. Op basis van de huidige gegevens zullen dan de spelers onder of boven de streep resp. degraderen en promoveren.

NB:

De externe wedstrijden van Promotie 1 en 7 van de 'Oliebolweek' zullen bij ronde 8 gerekend worden. Die spelers van die teams zullen dan ook voor die ronde niet intern ingedeeld worden!

Mededelingen

Jaques Vermeulen zal in verband met zijn werkzaamheden stoppen met de interne competitie. De verdere werkzaamheden in de jeugdcommissie zal hij blijven voortzetten.

AFZEGGEN tot maandag 6 januari 22.00 uur
op 079-3416697

Eric Trommel

Ranglijst groep 1 na ronde 15

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	B. Bannink	1127	
2	M. Nepveu	1014	
3	V. Sewkaransingh	929	
4	J. Mostert	914	
5	J. Koster	867	
6	J. Bij de Vaate	852	
7	G. Eggink	839	
8	R. Blok	826	
9	J. Kalkwijk	814	
10	J. Blankespoor	807	
11	A. Ameling	790	
12	F. de Hoog	784	
13	H. Noordhoek	770	

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
14	H. de Jongh	752	
15	A. van de Peut	730	
16	M. van Staden jr.	730	
17	H. Tan	723	
18	E. Verwiel	712	
19	H. Luitjes sr.	688	
20	W. Tsai	677	
21	R. Perluka	674	
22	H. van der Wijk	667	
23	W. Broekman	655	
24	J. Veldhuizen	556	
25	W. Wijks	524	
26	H. Breugem	487	

Ranglijst groep 2 na ronde 15

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	J. Stoop	529	
2	E. Hageman	368	
3	S. de Swart	360	
4	B. van de Graaf	357	
5	J. van Wijnen	352	
6	H. Boerkamp	328	
7	H. Buiten	323	
8	R. Matai	322	
9	P. Cuijpers	317	
10	P. Perluka	297	
11	H. Bragonje	292	
12	F. Martens	266	
13	C. Veld	263	
14	R. Thoutenhoofd	261	
15	H. Kuipers	252	

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
16	J. van den Berg	245	
17	P. Briggeman	232	
18	H. Pronk	230	
19	N. Veldhuizen	225	
20	G. Swart	222	
21	O. Berger	212	
22	M. Wichhart	198	
23	R. Kunnen	196	
24	H. Knops	194	
25	D. van Nies	185	
26	R. de Vries	173	
27	M. Spronsen	163	
28	J. van Lier	158	
29	W. Jutte	150	
30	J. Hagoort	132	

Ranglijst groep 3 na ronde 15

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
1	B. Ouwers	313	
2	R. Minnema	298	
3	H. Breuker	283	
4	N. Koolen	269	
5	S. Vloemans	250	
6	M. van Staden sr.	233	
7	C. Schoon	230	
8	M. Hageman	206	
9	S. Muns	206	
10	J. Vermeulen	173	
11	P. den Blaauwen	172	
12	E. Trommel	170	
13	H. Luitjes jr.	164	
14	J. Kieven	161	

Plts	Spelersnaam	Score	Afg
15	A. Prein sr.	151	
16	J. Vossepoel	150	
17	C. Bogaerdt	150	
18	D. de Zwart	141	
19	J. Bosma	109	
20	L. van de Meeberg	108	
21	M. Visser	100	
22	J. de Roo	93	
23	A. Prein jr.	82	
24	S. Garsthagen	82	
25	J. van der Ploeg	78	
26	G. van der Burg	69	
27	H. van Riel	32	

>> Alle puntentotalen zijn afgerond op gehele getallen.
 >> Spelers die niet (meer) deelnemen zijn met een * aangegeven.

Promotie - DSC ?

Een snelle blik op de standenlijst van de clubcompetitie levert enige interessante indrukken op. Om te beginnen lijkt het weer eens een seizoen Promotie - DSC te gaan worden (zie Promotie 2, 3, 4), waarbij voorlopig een zeer lichte voorsprong door de Delftenaren lijkt te zijn genomen, zo net voor de oliebolstop. De vorige twee seizoenen moesten we vooral tegen het Haagse DD opboksen. Verder doet een aantal ploegen zeer goed mee voor een ereplaats (Promotie 1, 2, 4). En lijkt in het standenoverzicht slechts één team nog zonder punten (Promotie 7), maar dit heeft inmiddels ook al eens gewonnen.

In de bekercompetitie van de HSB ging het team van Promotie in de eerste ronde roemloos ten onder tegen RHC. In de strijd om de KNSB-beker wonnen onze KNSB-ers in de voorronde eenvoudig van de Haagse onderbond. Maar in de eerste ronde werd verloren van de Leidse onderbonders uit Oegstgeest. Magische krachten in de sport, Manuel?

Promotie 1: Medekoploper

Na drie goede overwinningen op rij heeft Promotie 1 zich naast Oegstgeest aan de kop van de derde klasse D van de KNSB genesteld. In de tweede ronde revancheerde Promotie 1 zich voor de nederlaag in de openingswedstrijd tegen LSG 4. DD 2, afgelopen seizoen mede-degradant, werd met een 5-3 nederlaag huiswaarts gestuurd. In de derde ronde dwong Promotie 1 het Westlandse WSC in haar debuutjaar een stapje terug te doen in de stand van deze KNSB-poule, die het tot dat moment aanvoerde. In de vierde ronde werd thuis met 5½-2½ gewonnen van Voorschoten.

Bij Broekman en Bij de Vaate bedroog de schijn, maar aan de andere borden werd door Bannink, Meijer, Nepveu, Noordhoek en Verwiel hard toegeslagen, terwijl Bakker aan bord 1 aanvankelijk goed stond, toen slecht en in het zesde speeluur remise overeenkwam. De volgende wedstrijd is tegen ... Oegstgeest, op 11 jan. '97.

Promotie 2: Aan de leiding

Met vier zeges in vier matches gaat Promotie 2 het nieuwe jaar in aan kop van de Promotieklasse. Gelijk op met DSC 2, dat inmiddels medeconcurrent voor de eerste plaats, DD 3, versloeg. Achtereenvolgens werd door het derde nipt gewonnen van Scheve Toren 1 en met ruime cijfers van Centrum 1 en van Ooievaar 2. Jan Koster heeft alle vier keren zijn tegenstander tot opgave gedwongen.

De eerste wedstrijd in 1997 moet het tweede voor een moeilijke match naar Den Haag, naar DD 3. De - waarschijnlijk- cruciale wedstrijd tegen DSC 2 staat in de laatste ronde, eind maart, op het programma. Maar eerst maar eens 'gewoon' proberen te blijven winnen lijkt een goed devies voor de ploeg van Henk Luitjes.

Promotie 3: Vooruitspelen niet makkelijk

In de tweede ronde ondervond Promotie 3 de kracht van DSC 3 en moest in Delft met 5-3 het hoofd buigen. In de derde ronde (nog niet in de standenlijst verwerkt) volgde een merkwaardig herstel. In drie vooruitgespeelde partijen tegen het ongeslagen RHC 1 kwam het derde met 2½-½ achter.

Maar de teamspirit van de vijf overgebleven spelers zorgde op de eigenlijke wedstrijddag alsnog voor een gelijkspel, 4-4. En wie weet wat er gebeurd zou zijn als Sipke de Swart opdracht had gekregen alsnog door te spelen bij een remiseaanbod..... Vikash wint al zijn externe partijen tot nu toe vlot.

Promotie 4: Die dekselse studenten

Op het overzicht met de standen is te zien dat Promotie 4 deze competitie onder leiding van Rudi Matai begonnen is met 6 uit 3. Na Botwinnik 2 in de eerste ronde werd in de tweede ronde in Delft Collectief 2 verslagen met 6-2. En in de aansluitende thuiswedstrijd kreeg DCSV 1 ervan langs met eveneens 6-2. Maar zie. In de vierde ronde moest opnieuw naar Delft worden afgereisd, om aan te treden tegen de studenten van Paris, die de eerste drie ronden telkens stevig verloren. Het bleek er die dag jaarvergadering van de studentensociëteit. Met andere woorden, alle Parisspelers waren blij met het alternatief: achter het schaakbord plaatsnemen.

Voltallig, op volle oorlogsterkte, goed gemotiveerd na drie nederlagen, en met gratis bier werd Promotie 4 met 4½-3½ naar Zoetermeer terugverwezen. In dit spektakel tuimelde de vlag van Otto Berger in goede stand. Zelf dacht ik die maandagavond ook wel eens te kunnen invallen aan bord 8, maar helaas werd ook mijn punt aan Pariskant bijgeschreven. Eddo en Hielke zijn voorlopig topscorer. Kampioen worden blijft toch binnen bereik, als van DSC 6 gewonnen wordt.

Promotie 5: Goed begin

Promotie 5 begon de competitie goed met twee overwinningen. In de tweede ronde werd de jeugd van DD ruimschoots verslagen. In de derde ronde begon Haagse Toren 2 in de Johanneskapel in de Haagse Bosbesstraat daarom gespannen aan de wedstrijd tegen het vijfde. Maar al snel werd duidelijk dat het vertoonde spel van de Promotianen daar geen aanleiding toe gaf.

Alleen invaller Harry Breuker liet zijn tegenstander in het zand bijten na een lesje samenwerking van stukken; tegen het partijslot genoot onze voorzitter zichtbaar van zijn kat en muis spelletje. De overige spelers moesten bijna allemaal diep buigen. Slotstand 6-2 voor Haagse Toren 2.

Promotie 6: Vooruitspelen waarom?

Na de nipte nederlaag in de 1e ronde revancheerde het eerste jeugdteam van Promotie zich in de 2e ronde in het Haagse stadhuis (prachtige lift, nietwaar!) tegen SHGP 2 met een niet mis te verstane 6-2 zege. Vóór de derde ronde werd ik pakweg zeven keer gebeld door de nieuwe Delftse club Tijdnoed, waarvan twee keer na elfen op zondagavond. Of er op vier borden vooruit gespeeld kon worden, want de vrouw van de wedstrijdsecretaris was jarig op de speeldag. Het leek me een smoes van schakers die de Europacupwedstrijd Feijenoord-Tenerife wilden zien. Maar in principe werkt Promotie mee aan dergelijke verzoeken.

Aldus speelde de ene helft van Promotie 7 op 26 november, de tweede helft op 3 december. Met een zeer matig, verliezend, resultaat van 6-2. Coen Veld begrijpt na zijn partij tegen de Delftse Wendell Wijks hoe de nieuwe vereniging aan zijn naam komt. Tijdnoed lijkt te sterk voor deze poule. Ze moeten alleen dat bellen wel afleren. Promotie 6 laat vast nog van zich horen in de volgende wedstrijden.

Promotie 7: Ruime zege

Triomfantelijk meldde Herman Buiten de ruime zege van het tweede jeugdteam op Centrum 4: 6½-1½. Onder het toezien van kersvers wedstrijdleader Vikash werd op vrijdagavond (de thuisspeelavond voor het 7e en 8e) aan de eerste zes borden gewonnen.

Voor Richard Tan was het de tweede zege; door een vergissing op het wedstrijdformulier in de 1e ronde werd zijn winstpartij in Meerzicht bij Botwinnik ten onrechte als nederlaag geregistreerd.

Promotie 8: Gelijkspel en winst

De jongste jeugd, Promotie 8, speelt in een poule met uitsluitend jeugdteams. Onder leiding van Henk Bragonje en onze wedstrijdleader intern, Erik Trommel, werd een tweede gelijkspel behaald.

Dit keer tegen Vogelwijk in Den Haag. Jetze Hardiek won zijn beide partijen. De derde wedstrijd werd gewonnen met maar liefst 7½-½, tegen Schaakmat 4.

Frans Martens.

STANDEN

KNSB klasse 3D

Oegstgeest	4	6	20
Promotie 1	4	6	19½
Rijswijk	4	5	15½
WSC	4	4	16½
Voorschoten	4	4	16
DD 2	4	4	16
Alphen a/d Rijn	4	4	15
LSG 4	4	3	15
Messemaker 1847	4	2	14
Utrecht 3	4	2	12½

HSB Promotieklasse

Promotie 2	4	8	23
DSC 2	4	8	22
DD 3	4	6	21
Belgisch Park 1	4	4	16½
Scheve Toren 1	4	4	16
Haagse Toren 1	4	2	14
Centrum 1	4	2	12½
HSV 1	4	2	12½
DD 4	4	2	11½
Ooievaar 2	4	2	11

HSB klasse 1B

DSC 3	2	4	11
RHC 1	2	4	9½
Corbulo 1	2	2	10
Promotie 3	2	2	10
SHGP 1	2	2	7½
Botwinnik 1	2	2	6
Rijswijk 2	2	-	5½
Pomar 2	2	-	4½

HSB klasse 2A

DSC 6	3	6	17½
Promotie 4	3	6	17
Scheve Toren 2	3	4	17½
DCSV 1	3	4	14
Botwinnik 2	3	2	9½
Collectief 2	3	2	9
En Passant 1	3	-	7
Paris 1	3	-	4½

HSB klasse 2D

HSV 2	2	4	11½
Wassenaar 1	2	4	11
LSC 1	2	4	9
Promotie 5	3	4	14
Haagse Toren 3	3	2	11
RHC 2	2	-	6½
DD 7	2	-	5
Centrum 2	2	-	4

HSB klasse 2B

Tijdnood 1	2	4	12
Vogelwijk 1	2	4	10½
DD 5	2	2	10
Promotie 6	2	2	9½
Revanche 1	2	2	6½
DSC 5	2	1	7½
Pomar 3	2	1	5
SHGP 2	2	-	3

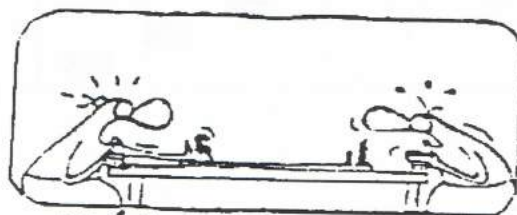
HSB klasse 3A

Botwinnik 3	2	4	12½
Voorburg 1	2	4	10½
Belgisch Park 3	2	2	8
RHC 4	2	2	7
Lierse 2	1	-	3½
Promotie 7	1	-	3
Centrum 4	2	-	3½

HSB klasse 4B

Schaakmat 4	2	4	12
Verburch 1	2	4	12
Vogelwijk 3	2	3	12
SIO 4	2	3	11
Promotie 8	2	2	8
Corbulo 5	2	-	3½
Rijswijk 6	2	-	3
DSC 8	2	-	2½

Frans Martens

OLÉ!

Promotie 1		KNSB 3D										MP	BP
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	Promotie		5	5,5	5,5						3,5	6	19,5
2	DD 2	3		4,5						3,5	5	4	16
3	WSC	2,5	3,5						5	5,5		4	16,5
4	Voorschoten	2,5					5,5	4	4			4	16
5	Oegstgeest						5,5	4	6,5	4		6	20
6	Rijswijk				2,5			4,5	4		4,5	5	15,5
7	Messemaker				2,5	4	3,5				4	2	14
8	Utrecht 3			3	4	1,5	4					2	12,5
9	Alphen		4,5	2,5	4	4						4	15
10	LSG 4	4,5	3				3,5	4				3	15

Promotie 2		HSB Promotieklasse										MP	BP
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	DD 4		3	4,5						2	2	2	11,5
2	HSV 1	5							3,5	1,5	2,5	2	12,5
3	HgseToren1	3,5						3	5,5	2		2	14
4	DSC 2						6,5	4,5	5,5	5,5		8	22
5	Promotie 2						4,5	6,5	6,5		5,5	8	23
6	SchToren1				1,5	3,5		5,5			5,5	4	16
7	Centrum 1			5	3,5	1,5	2,5					2	12,5
8	Ooievaar 2		4,5	2,5	2,5	1,5						2	11
9	DD 3	6	6,5	6	2,5							6	21
10	Belg.Park1	6	5,5			2,5	2,5					4	16,5

Promotie 3		HSB 1B								MP	BP
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8		
1	Corbulo 1		3,5						6,5		10
2	SHGP 1	4,5						3			7,5
3	Rijswijk 2						2	3,5			5,5
4	Promotie 3					7	3				10
5	Botwinnik1				1					5	6
6	DSC 3			6	5						11
7	RHC 1		5	4,5							9,5
8	Pomar 2	1,5					3				4,5

Promotie 4		HSB 2A								MP	BP	Rang
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8			
1	EnPassant1		2,5	1					3,5	0	7	
2	DSC 6	5,5						5,5	6,5	6	17,5	
3	SchToren 2	7					3,5	7		4	17,5	
4	Botwinnik2					2	0,5	7		2	9,5	
5	Promotie 4				6		6		5	6	17	
6	DCSV 1			4,5	7,5	2				4	14	
7	Paris 1		2,5	1	1					0	4,5	
8	Collectie2	4,5	1,5			3				2	9	

Promotie 5		HSB 2D										
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang
1	Promotie 5	■	6,5	2					5,5	4	14	
2	DD 7	1,5	■					3,5		0	5	
3	HgsToren 3	6		■			3,5	1,5		2	11	
4	RHC 2				■	3	3,5			0	6,5	
5	HSV 2				5	■			6,5	4	11,5	
6	LSC 1			4,5	4,5		■			4	9	
7	Wassenaar1		4,5	6,5				■		4	11	
8	Centrum 2	2,5				1,5			■	0	4	

Promotie 6 (jeugd)		HSB 2B										
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang
1	DSC 5	■	4						3,5	1	7,5	
2	Pomar 3	4	■					1		1	5	
3	DD 5			■			7	3		2	10	
4	Promotie 6				■	3,5	6			2	9,5	
5	Revanche 1				4,5	■			2	2	6,5	
6	SHGP 2			1	2		■			0	3	
7	Tijdnoed 1		7	5				■		4	12	
8	Vogelwijk1	4,5				6			■	4	10,5	

Promotie 7 (jeugd)		HSB 3A										
Nr		1	2	3	4	5	6	7		MP	BP	Rang
1	Lierse 2	■	3,5							0	3,5	
2	BelgPark 3	4,5	■					3,5		2	8	
3	RHC 4			■			5	2		2	7	
4	Botwinnik3				■	5	7,5			4	12,5	
5	Promotie 7				3	■	6,5			0	9,5	
6	Centrum 4			3	0,5	1,5	■			0	5	
7	Voorburg 1		4,5	6				■		4	10,5	

Promotie 8 (jeugd)		HSB 4B										
Nr		1	2	3	4	5	6	7	8	MP	BP	Rang
1	Verburch 1	■	5,5						6,5	4	12	
2	Corbulo 5	2,5	■					1		0	3,5	
3	Rijswijk 6			■			0	3		0	3	
4	Promotie 8				■	4	4			2	8	
5	SIO 4				4	■			7	3	11	
6	Vogelwijk3			8	4		■			4	12	
7	Schaakmat4		7	5				■		4	12	
8	DSC 8	1,5				1			■	0	2,5	

Aan de verschijningsfrequentie van stukjes van Donner kon je zien of hij op dreef was of niet. Schreef hij veel, dan ging het hem voor de wind en won hij, op fraaie, minder fraaie dan wel apocalyptische wijze. Werd er een tijdje geen stukje van hem ontvangen, dan moest hij in de alleronderste regionen van de eindstand van dat toernooi gezocht worden. Hij begon wel eens een stukje met "U zult zich wel afvragen waarom u de afgelopen weken mijn stukjes heeft hoeven missen". De lezer wist dan al hoe laat het was en waar het stukje over zou gaan: over een verschrikkelijk verloren stand, waarin de tegenstander onze Hein op verschillende manieren mat kon gaan zetten, maar uit de vele mogelijkheden niet kon kiezen waardoor er een vreemde toevalligheid in de stelling kwam, die Donner uiteindelijk, totaal onverdiend en totaal niet gezien, toch nog de winst opleverde, waardoor hij met 2½ uit 13 net niet laatste werd. Dat alles zeer smeugig verteld.

Bovenstaand verhaal schoot me te binnen bij het overzien van mijn seizoen tot nu toe. Goede resultaten, zeker. Maar recht toe, recht aan, nou nee. Daarom hier, naar aanleiding van mijn wederwaardigheden in de competitie tot nog toe, een aantal voorbeelden waarin ik uit slechte stellingen, op basis van nieuw verworven inzichten, toch nog het punt pak.

In de eerste twee ronden 'lucky' overwinningen in partijen waarin je op een gegeven moment denkt "zal ik remise aanbieden, wacht ik tot hij het aanbiedt of zal ik nog doorspelen tot na de tijdcontrole?". In beide gevallen ging mijn tegenstander in het laatste kwartier gruwelijk in de fout. In de derde ronde, tegen Bob Ameling, plaatste ik een misplaatst pionoffer dat regelrecht tot verlies had moeten leiden, maar dan had mijn tegenstander het wel goed moeten doen! Zoals het nu ging won ik. Hierop volgde een remise tegen de geveerde hoera!-stijl van Peter Briggeman, in een waanzinnige partij vol dreigingen.

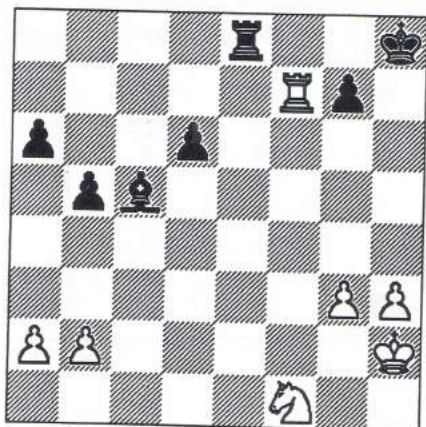

diagram 1, Eggink-Ameling, Promotie 3-Botwinnik 1, stelling na 32...., Te8.

Diagram 1 komt uit mijn tweede partij tegen Bob Ameling (Promotie 3-Botwinnik 1). In het diagram is duidelijk dat er iets vreselijks met de witte stelling aan de hand is: koning op de tocht, paard in het nauw, pionnen gaan verloren. De partij duurde inderdaad nog maar kort, nog maar 13 zetten, waarin echter alles mijn kant op ging: pionnetje naar g6, loper op f8 gevangen door de toren, paard erbij en 1-0. Gelukkig voor mij hadden vele spelers alleen de laatste 10 zetten gezien...

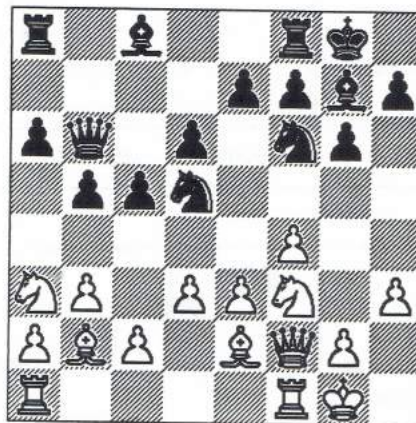

diagram 2, Eggink-De Swart, intern ronde 6, stelling na 13.Df2.

De ronde erop werd het allemaal nog erger. Voor de interne competitie tegen de zeker sinds de zomercompetitie zeer gevreesde Sipke de Swart. Op de zestiende zet verloor ik pardoos een stuk (ai, niet gezien) (diagram 2, Sipke deed Pg4) met als enige compensatie dat, hoewel mijn loper op b2 verdwenen was, zijn loper op a3 begraven zou zijn. Een snelle koningsaanval was het enige waaraan ik nog kon denken. Zo gezegd, zo gedaan, maar met de gedachte in het achterhoofd dat het eigenlijk niet paste om door te gaan. Door wederzijdse tijdnood kreeg de partij nog een extra dimensie met als apotheose de ondergang van zwart (met de zwarte koning op a8).

Met 5½ uit 6 kon me weinig meer gebeuren. Dacht ik. In de zevende ronde van de eerste cyclus speelde ik een mooie, prima, spannende, beste partij tegen John Tan. Niet nodig te zeggen dat ik dus verloor. De laatste tegenstander was Vikash Sewkaransingh.

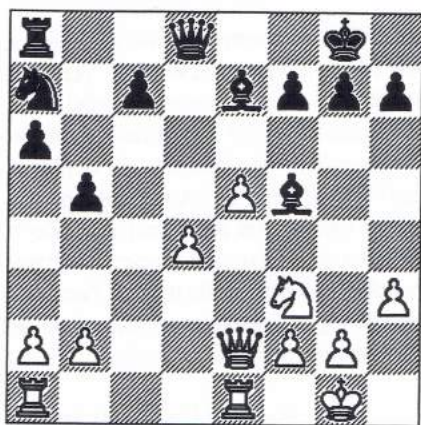

diagram 3, Eggink-Sewkaransingh, intern ronde 8, stelling na 20....,Le7.

Na de opening (op de 20e zet, zie diagram 3) had ik meer dan een uur achterstand op de klok en slechts vage compensatie in de vorm van twee centurpionnen voor de verloren gegane kleine kwaliteit. In een vlaag van sluimerend begrip van nieuwe principes in het schaakspel (zie later) stortte ik mijn pionnen naar voren, waarop ik de kwaliteit terugwon en mijn tegenstander mij remise aanbood. Ik omhelsde hem. Wat een genade! Dat Vikash later allerlei grootheden op onze vereniging aan zijn niet te stuiten zegekar bond (Nepveu is immers geen grootheid) heeft mij later dan ook nog een hoop punten opgeleverd.

Wat leer je nu uit zo'n serie? Dat je nooit moet wanhopen. Dat er in iedere stelling nog wel toevalligheden zitten die de kansen kunnen doen keren, dat er in vele stellingen miraculeuze zetten te vinden zijn die de bordjes heel erg verhangen. Dat de beter staande speler zeer op zijn qui-vive moet zijn om al die toevalligheden eruit te halen, en dat de slechter staande speler ernaar moet streven zijn mirakelse zetten zo goed mogelijk te verbergen. Dit lukt lang niet altijd, maar door op te geven is nog nooit een partij gewonnen, zeiden de oude Grieken tenslotte al. Dit principe zal ik in het vervolg kortweg de Ezantzi noemen (Er Zitten Altijd

Nog Toevallige Zetten In). Donner was, gezien de inleiding hierboven, een Ezantzi-meester avant-la-lettre. Ongetwijfeld zullen zich onder de lezers sceptici bevinden die het tot hier toe allemaal niet hebben begrepen en die trekkend aan een sigaar zullen zeggen

dat het allemaal maar gezwam is en dat het allemaal maar geluk is en dat dat niets meer met schaken te maken heeft. Maar dat is nu juist het verschil. Toevalligheden, daar kan je op spelen en zien aankomen, geluk is heel wat anders en gaat lang zo diep niet.

Die nieuw verworven principes kwamen in de volgende rondes alweer flink van pas. Eerst extern tegen DSC 3. De hele partij slecht staan, maar blijven staan. Uiteindelijk werd in wederzijdse zetherhaling en tijdnood tot remise besloten (wit geeft eeuwig schaak want heeft niet beter, maar als zwart aan zet zou zijn geeft zwart eeuwig schaak want hij heeft ook niet beter).

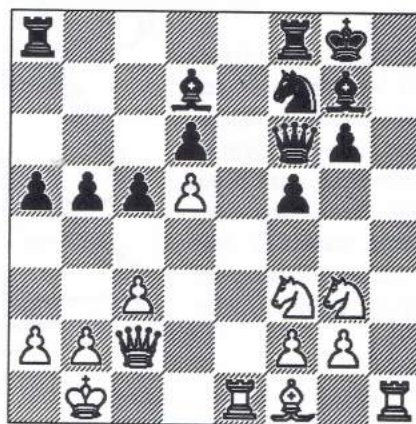

diagram 4, Eggink-Bij de Vaate, intern ronde 10, stelling na 19....,a5.

In de ronde erna kwam Jaap Bij de Vaate tegenover me zitten. Verschrikkelijk zoals ik de stelling vlak na de opening (Staunton-gambiet!) behandelde en na de 19e zet (zie diagram 4) zag ik het al helemaal niet meer zitten. Aan alle kanten kwamen de zwarte stukken mijn stelling binnen en mijn stukken werkten absoluut niet samen. Maar gesterkt door de Ezantzi rechtte ik de rug en vond hem weer, de toevalligheid. Loper slaat op b5! Als je het eenmaal ziet is het niet moeilijk meer. De zwakte van e6 laat zich duidelijk voelen. De bordjes waren direct helemaal verhangen na 20.Lxb5!,Lxb5. Ik ga de vraag voorbij of zwart niet beter Lc8

had kunnen doen. 21.Te6,Dd8. 22.Txg6 Hierna volgde nog 22....Pe5. 23.Pxe5,dxe5. 24.Pxf5,Txf5. Als ik nu 25.Txg7+! had gezien was ik onsterfelijk geworden, maar ik verwachtte natuurlijk niet dat er nog een

BEMMEL & KROON

5-STERREN ZAKEN
IN WITGOED

Dorpsstraat 75 Zoetermeer tel: 3163904

v. Bemmelen Kroon Service...

- * Vakkundige levering in overleg, binnen 24 uur.
- * Gratis bezorgen.
- * Oude apparaat wordt gratis afgevoerd *
- * Nazorg door eigen T.D. binnen 48 uur.
- * Betalingsspreiding mogelijk.
- * 5 jaar garantie v.a. f 12,- per jaar.
- * excl. milieuheffing

toevalligheid in de stelling zat (dom, eigenlijk ben ik maar een matige speler) en nam meteen terug. Hierna maakten we beiden nog enkele fouten alvorens tot remise te besluiten.

In de ronde hierna bleek Frank de Hoog veel meer van schaken te begrijpen dan ik. De Ezantzi hielp ook mij niet meer in een stelling waarin ik mat in twee ging. Dat het ook wel eens mis gaat, en dat de Ezantzi ook wel eens tegen je werkt bleek in de volgende partij tegen Mildo van Staden. Na mijn tegenstander alle hoeken van het bord te hebben laten zien zag ik hem weer, de toevalligheid. Alleen had ik niet goed gekeken en dit kostte een volle loper. De partij werd hierna snel remise (.....).

Tegen Wong Tsai in de ronde erna was het weer raak. In een scherpe partij dachten we allebei goed te staan. Vreemd genoeg hadden we allebei op onze eigen manier gelijk. Ik moest een kwaliteit offeren maar was daar niet rouwig om. Het hoogtepunt van de partij lag op de 27e zet (zie diagram 5).

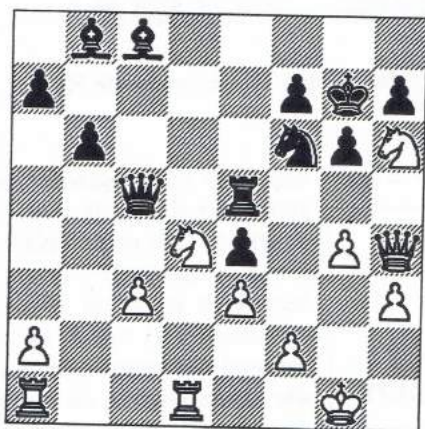
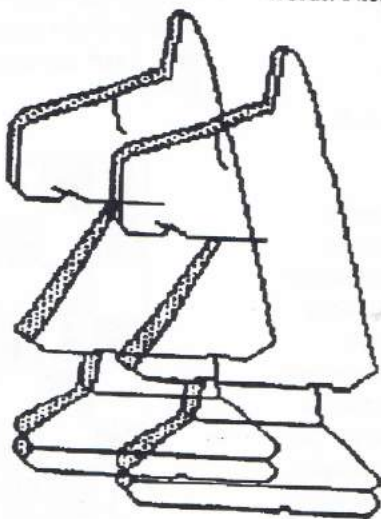

diagram 5, Tsai-Eggink, intern ronde 13, stelling na 27.h3.

In plaats van het langverwachte 27....g5 met theoretische winst in diepe varianten speelde ik 27....Dc7!? met allerlei toevallige vreselijke dreigingen (Ezantzi). Het is echter 27....Dc7? als mijn tegenstander de alles weerleggende zet 28.g5!, alweer zo'n toevalligheid, had gevonden. Na het gespeelde 28.f4? bleek het toch 27....Dc7! te zijn geweest. Toch? De Ezantzi ten top! Door zo'n toevalligheid worden vele partijen beslist. In de ronde erna maakte mijn (externe) tegenstander het mij niet al te moeilijk door een paard naar b6 te spelen en vervolgens a6 en c6 te spelen, terwijl het paard niet weg kon. Deze partij had niets met de nieuw verworven principes te maken.

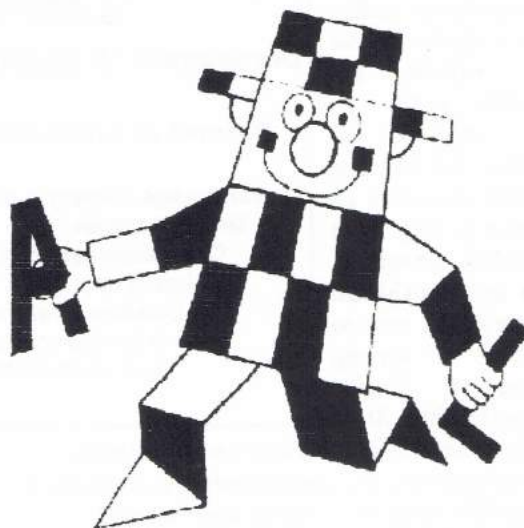
En de moraal? Dat mijn score van 9½ uit 14 net zo goed 3½ uit 14 had kunnen zijn weet ik. Verdiend? Ten dele, natuurlijk. Het allesbeslissende verschil bleek het begrip van de Ezantzi te zijn. Op kritieke momenten nog even de toevalligheden bekijken. Zit er nog wat in? Eén zet diep? Twee? Drie? Ja? Als ik nog wat wil, dan moet ik daarop spelen. Met een kwaliteit minder niet in je schulp kruipen, nee, juist eruit komen, maar wel op een onverwachte en verrassende manier. Neem uw tegenstander alsnog te grazen terwijl hij nonchalant wordt! Niet bang zijn, dan verlies je altijd.

Welke plaats de Ezantzi binnen de schaakgeschiedenis krijgt valt nog te bezien. Voorlopig staat het op dezelfde en dus niet meer zo eenzame hoogte als het postmoderne schaak (de geest overwint de materie). Een definitief standpunt kan nog niet bepaald worden.

Gerhard Eggink

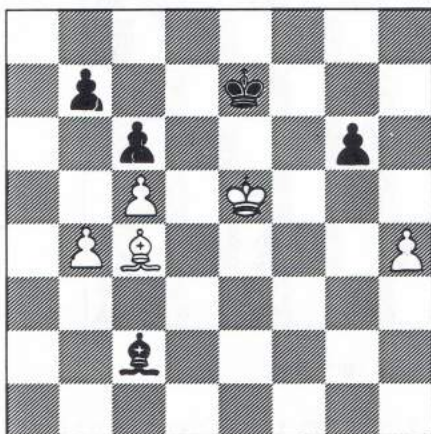
"Ook de wijze waarop hij zijn tegenstander liet ontglippen in de vijfde ronde zou een minder sterke vechtersnatuur uit zijn evenwicht hebben gebracht, maar hij gaf de moed niet op en met onverwoestbaar optimisme bleef hij spelen voor een eerste plaats, die hij na een fantastische eindsprint met 4½ uit 5 ten slotte nog net op het nippertje wist te bereiken. Zoiets is bewonderenswaardig. Schaken is sport en graag zien wij de grootste vechter winnen. Wie daarop wil afdingen met opmerkingen als 'Maar ik stond lange tijd aan kop' en 'in de laatste ronde had hij geluk' is kleinzielig en unfair." (Donner)

WACHTEN

In De Lier had Promotie 's middags om vijf uur drie en een half punt binnen. Bannink, Bij de Vaate en Verwiël hadden allen hun partijen gewonnen en Nepveu had die middag als eerste de bar opgezocht met een halfje in zijn ransel. Alleen Broekman had in zijn tegenstander zijn meerdere moeten erkennen. De uitslag van de wedstrijd tegen WSC hing dus van Bakker, Noordhoek en mij af. Op het bord van Noordhoek tekende zich langzaam maar zeker een fortuinlijke remise af terwijl het toreneindspel op mijn bord voordelig voor mij was. Winst leek een brug te ver. Ik bood mijn jeugdige tegenstander remise aan. Alleen de situatie op het eerste bord was nog niet geheel duidelijk. Sven Bakker kon in ieder geval niet verliezen.

S. Bakker - M. Aagaard (WSC; De Lier, 1996).

1.b5 Niet nadenken maar slaan dacht ik. Iedere pion minder in zo'n eindspel brengt je dichterbij de remise. 2.Lb1? Aagaard mist zijn laatste kans op remise. 2.h6! Wit staat nu torenhoog gewonnen. Het was vijf uur.

Toen begon het lange wachten. Hoeveel keer kan een speler in een partij de winst links laten liggen? Naar later bleek ging Sven een poging wagen het record te breken. Iedereen in de speelzaal keek en rekende mee. Het spel aan mijn bord en dat van Noordhoek stagneerde. Aan het eerste bord begon het theater van de misverstanden.

Wat kan wit doen? Hij kan bijvoorbeeld zijn loper op e4 plaatsen. Dan dreigt wit op g6 of c6 te slaan. Onder omstandigheden kan de witte koning via d6 of f6 binnen te vallen. Verder kan zwart in tempodwang raken. Zwart staat dus volkomen machteloos. Zo ging het niet. Om half zes stond de zwarte loper op f5 en kreeg Sven de kans h5 te spelen. Dat deed hij. Na een zet met de zwarte loper zou Sven natuurlijk eerst h6 spelen en even later met Le4 winnen. Dat deed hij niet. Hij ruilde op g6 en vervolgde met La6. IJzingwekkend consequent. Zwart zette zijn koning

op d7 en, nadat Sven de pion van b7 gehaald had, zijn loper op d3. Hoe moest wit nu winnen? Bannink stelde voor om met de witte koning naar a5 te lopen. Daarna zou wit met La6, Le2 en Ka6 kunnen vervolgen. Om zes uur was het zo ver. Na Ka6 zette zwart zijn koning op b8. De rest leek eenvoudig. Eerst b7 en dan Kb6. Hee, wacht even. Zwart zou dan zonder loper pat staan. De zwarte loper zou dus dol zijn. De witte loper zou eeuwig moeten vluchten voor de zwarte met remise als resultaat. Een tegenvaller. Even later schoot mij te binnen dat wit gewoon zijn loper weg kan geven. Dat blijkt zelfs op meer dan een manier te kunnen. Alle pionneindspelen zijn zonder veel moeite gewonnen. Een meevaller. Wit kan toch winnen.

Dat dacht ik tenminste. Sven dacht er anders over en koos voor een overhaaste terugtocht. Hij vluggert te veel op het Internet bedacht ik later. Om kwart over zes stond de zwarte koning op b7, de zwarte loper op b5, de witte koning op d6 en de witte loper op e4. Zwart kon alleen nog La4 spelen, waarna wit subtiel met Ld3 voortzette. Zwart is in tempodwang. Als de zwarte loper naar bijvoorbeeld b3 wijkt volgt La6. De zwarte koning kan de witte loper niet slaan omdat wit dan met Kc7 wint. Gaat de zwarte koning echter naar b8 dan wint wit door op c6 de pion op te halen. Als zwart niet met zijn loper speelt maar zijn koning op b8 zet volgt eveneens La6 en zwart kan dan noch met zijn koning noch met zijn loper spelen zonder voor hem fatale gevolgen. Wit wint. Quod erat demonstrandum. Het was half zeven.

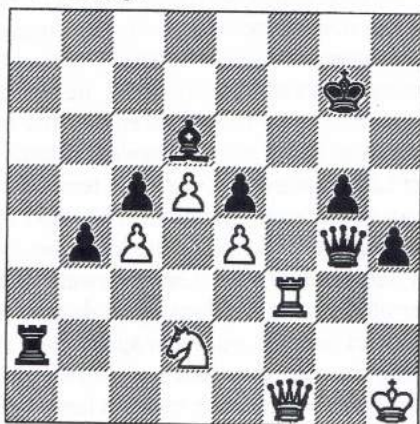
Promotie won zo met 5-2 tegen de wedstrijd tegen WSC. En dat zonder Hoorweg die verhinderd was. Vier keer winst. Drie keer remise. Een keer verlies. Niet slecht. Het lek was boven merkte Nepveu tevreden op.

Hans Meijer.

MIJN ONSTERFELIJKE PARTIJ

Over het eerste team heb ik deze keer niet veel te melden. Er werd tot nu toe een keer verloren en twee (inmiddels zelfs drie) keer gewonnen. Over de nederlaag tegen LSG 4 zou ik het liefst zwijgen. Zeer pijnlijk is het om te verliezen van een club die bijna geheel bestaat uit Zoetermeerse deserteurs. Deserteurs die zich bovendien in de pers zeer laatdunkend over onze club uitlaten! Toegegeven, in het vierde team kwamen we slechts onbekenden tegen. Misschien deden ze dat er wel om. "Tegen dat clubje uit Zoetermeer hebben we onze deserteurs niet eens nodig," hoor je de wedstrijdleader denken. Gelukkig hebben we ons sindsdien gerehabiliteerd. De tweede wedstrijd ging het al wat beter tegen DD 2, maar in de derde wedstrijd kwamen we echt op dreef. Uit de tweede wedstrijd, die onder mijn bezielende leiding werd gespeeld, is het volgende fragment afkomstig.

De naam van de witspeler zal ik om piëteitsredenen voor mij houden. Laten we hem B. noemen (,maar Bannink was het niet hoor!). Zwart is aan zet. Bijna alles wint, naar zal blijken zelfs het foutieve: 1 .., Td2x? 2 Tf7+, Kg8 3 Tf8+?, Lf8x 4 d6 en geeft tegelijk op. Na 3 Tg7+ kan zwart pat niet vermijden. Mijn nieuwe schaakprogramma zag het ook meteen.

De derde wedstrijd moest ik helaas verstek laten gaan en dat beviel blijkbaar goed. Er werd fantastisch gespeeld, is mij verteld. De bewijzen heb ik nog niet mogen aanschouwen.

Bij gebrek aan partijmateriaal val ik u nog maar eens lastig met eigen werk. Het is een partij die tijdens het vorige seizoen in de teamwedstrijd tegen Lange Rochade werd gespeeld.

G. de Geus - F. Hoorweg, Alkmaar, 2 maart 1996

1 e4, g6 2 d4, Lg7 3 c4, d6 4 Pc3, Pd7 5 f4, e5 6 fe5x, de5x 7 d5,

Dit is theorie en staat als gunstig voor wit bekend. Ik dacht het beter te weten.

7 .., Ph6 8 Pf3, 0-0 9 Le2, f5 10 ef5x, gf5x 11 Lg5, De8 12 Pb5, Dg6

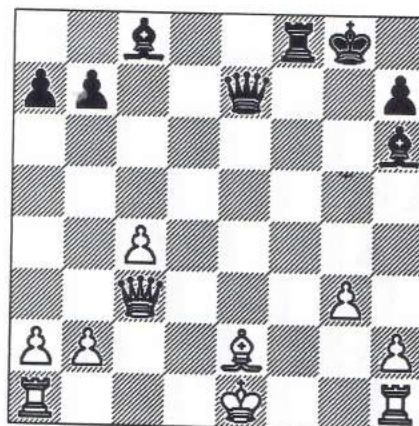
Als deze variant al speelbaar is voor zwart, dan alleen in deze hiep-hiep-hoera stijl!

13 Pc7x, e4 14 Lh6x, Lh6x 15 Ph4, Df6 16 Pa8x, Dh4x 17 g3, Df6 18 Pc7, Pe5 19 d6, f4

Eerlijk gezegd vertrouwde ik mijn stelling hier voor geen cent, ten onrechte waarschijnlijk.

20 Pd5, Dd6x 21 Pf4x, Pd3 22 Pd3x, ed3x 23 Dd3x, De7?

Een paar dagen na de wedstrijd liet ik deze partij zien aan Rogier van Egmond, u weet wel van de boekhandel. Hij wees meteen op de mogelijkheid 23 .., Db4 24 Dc3 (wat anders), De7! Dan ontstaat de volgende stelling, die ik op speciaal verzoek van de redactie, met behulp van mijn computer opnieuw heb geanalyseerd.

Ik geef een paar varianten:

1. 24 Tf1, Te8 25 Tf2, Le3 26 Tf3, Lg4 27 Kf1, Ld4 28 Dd2, De4 zwart wint.
2. 24 Tf1, Te8 25 Dc2, Lh3 26 Tf2, Le3 27 Tf3, Lg2 28 Td1, Lf3 29 Lf3, Df6 30 Le4, Te4 en zwart wint.
3. 24 Dd3, Td8 25 Da3, De4 26 Tf1, Lg4 zwart wint
4. 24 Dc2, Lf5 25 Db3, Te8 zwart wint.

Opgejaagd door de redactie heb ik slechts beperkte tijd om dit uit te werken. Voor suggesties houd ik mij aanbevolen.

Het lijkt erop dat ik, zonder het in de gaten te hebben, mijn onsterfelijke partij aan het spelen was. In de partij werd ik na 24 Td1, Lh3 25 Dd6, De3 26 Dd5, Le6 27 Dd4, Dg5 28 Tf1 weggetikt.

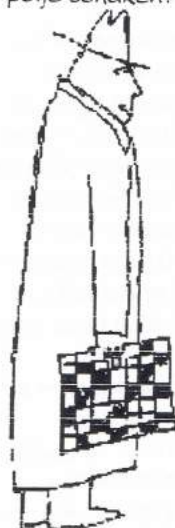
Frits Hoorweg.

Vrouwen kunnen niet schaken

J.H. Donner, De Koning

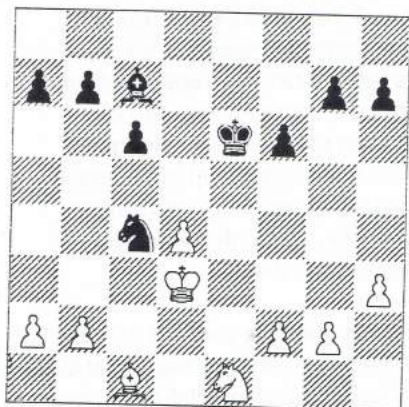
Hoeveel kost een
potje schaken?

Als ik je laat winnen
vijf honderd, viezerik!

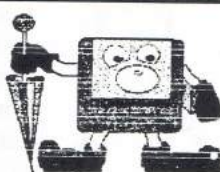

Desperado combinaties

Vrijwel elke schaker heeft wel eens de ervaring opgedaan dat zijn fraai gecomponeerde symphonie van combinaties plotseling werd weerlegd door een, op zichzelf vaak zeer eenvoudige, tussenzet die niet in de berekening was opgenomen. Dat zelfs wereldkampioenen op dit terrein niet onfeilbaar zijn, leert on het volgende voorbeeld:

Max Euwe speelde de verschrikkelijke blunder in Nottingham tegen Emanuel Lasker in 1936
23...La5?? Het is niet aan te nemen dat zwart na 23...Pb6 de partij had kunnen winnen, maar het geeft niet zoveel problemen als de tekstzet. **24.b4!** Dit had zwart totaal over het hoofd gezien. **24..Lb4 25.Pc2!** De eenvoudige ontknoping. Het paard is gered en zwart kan niet beide stukken tegelijk in veiligheid brengen. **25..Ld2 26.Ld2 Pb2 27.Ke2 Kd5 28.Lc1 Pc4 29.Kd3 Pb6 30.Pe3 Ke6 31.Pc4 Pc8 32.Pa5 Pd6 33.Lf4** En zwart gaf op.

RAMSOFT

Voor betaalbare computersoftware
en scherp geprijsde CD-ROM'S

* GAMES * EDUCATIEF * HOBBY * DATA * 18+ *

**RUIM 750 CD-ROM TITELS OP VOORRAAD
SPECIALE AANBIEDING OP CD-ROM**

SHANGHAI van f 49,00 voor **f 29,95**

Believe it or not **f 39,95**

Tomp Raider **f 89,95**

Red Alert incl. mouse-matje **f 95,00**

En vele extra aanbiedingen!

Tot ziens op de weekmarkt:

Dinsdag: Leidschenhage, Woensdag: Berkel

Vrijdag/Zaterdag: Zoetermeer

Bij een besteding vanaf fl 100,- altijd iets gratis.

Tel: 079-3520693

XXX. Nogmaals: psychologie tijdens de schaakpartij.

Oom kan er maar geen genoeg van krijgen. Hij blijft maar hameren op de betekenis van de psychologie tijdens de schaakpartij. Maar hoe kan het eigenlijk ook anders? Aan den lijve heeft hij het belang hiervan meermaals ondervonden. Tot schade en schande, maar ook wel tot welzijn en welbehagen. In het verleden werd het belang belicht van de werking van de persoon aan gene zijde van het geblokte bord, maar er is ook nog in een andere, meer schaaktechnische zin, sprake van psychologie tijdens een schaakpartij. Die wordt in dit stuk eens nauwkeuriger onder de loep genomen.

Het eerste psychologische verschijnsel dat schakers bij zichzelf kunnen constateren is het volgende: ze beginnen zich als de directe openingsfase voorbij is op 'dode' momenten af te vragen hoe ze staan. De tegenstander denkt na en er is tijd voor algemene bespiegeling. "Ik denk dat ik mijn witte loper moet ruilen, want ik kan niks met dat beest. Als ik hem zou kunnen ruilen voor dat sterke peerd dan sta ik duidelijk plezierig." Deze innerlijke dialoog -elke schaker is een schizofreentje- vertelt de schaker wat hij moet doen, geeft richting aan de partij. Deze discussie heeft niet per se in woorden plaats, maar misschien alleen in mentale beelden, maar hij is er -in welke vorm ook. Je zou kunnen zeggen dat dit soort innerlijke gesprekken de drijvende kracht vormen van de schaakpartij. Bijgevolg kan een partij de *goede/verkeerde* kant op gaan als de *goede/verkeerde* interne gesprekken gevoerd worden. Dit is een uitermate belangrijke vaststelling. Dit betekent dat een speler bij voorkeur zinvolle interne gesprekken moet voeren. Krogius vermeldt in zijn boekje over de psychologie in het schaakspel dat zekere topspeler die bijvoorbeeld in de hitte van de strijd een boertje verloor zichzelf in het innerlijke gesprek wijsmaakte dat dit een pionoffer was geweest en dat zijn tegenstander nu met een gigantisch (psychologisch) probleem opgezadeld was. Met een boer meer rustte op hem immers de plicht te winnen! Hij zou vast en zeker zijn hand gaan overspelen. Ja, dat kon gewoon niet anders, etc.

Een tweede effect dat me helder voor de geest staat - schade en schande, U weet wel- is het volgende. Een schaker die zich op het bord voor een probleem geplaatst ziet, wordt vaak zo in beslag genomen door dat ene probleem dat hij niet op het idee komt een ander deel van het bord te bekijken. Hij staart maar

naar die achtergebleven teringpion en peinst hoe hij daar vanaf kan komen, maar laat helemaal buiten beschouwing dat hij een gevaarlijke aanval tegen de vijandelijke monarch kan starten. Hij laat zich als het ware helemaal meevoeren in het gedachtenpatroon van zijn opponent, terwijl hij nu juist zelf problemen zou kunnen stellen, desnoods op kosten van een boerke. Sterker nog, het zou zo kunnen zijn dat zijn probleem echt niet oplosbaar is en hij verdoet dan zijn tijd met 'keepen' van een bal die er uiteindelijk toch in zal gaan.

Een derde effect komt tot uiting wanneer de tegenstander inderdaad geen serieuze mogelijkheden op tegenspel heeft. In plaats van geconcentreerd te blijven en verdere zwakten te vermijden gaat de speler een quasi-agressieve zet doen die zijn stelling alleen nog verder verzwakt. Hij valt ervoor dat die zet gevaarlijk oogt en de schijn heeft actief te wezen, maar hij realiseert zich niet dat het in werkelijkheid niets is. Een dergelijke handelwijze is slechts gerechtvaardigd als het gaat om een swindle in een positie die zo duidelijk verloren is, dat het er allemaal niet meer toe doet. De speler die in deze situatie verkeert moet in de interne gesprekken klaar en helder voor zichzelf hebben vastgesteld dat 'correct' spel niet meer baat en dat op de

'swindle-modus' overgeschakeld mag worden. Er is trouwens een goede schaaktechnische reden waarom extra verzwakkingen zo vervelend zijn: *een* verzwakking hoeft vaak nog geen partijverlies te betekenen, maar *twee* verzwakkingen is een ander verhaal. Derhalve is het in strikt positionele stellingen met weinig dynamiek heel verstandig om aan een enkele verzwakking geen tweede toe te voegen. In stellingen waarin deze zwakten namelijk methodisch onder vuur genomen kunnen worden, zonder de stoorzender van de tactiek, zal het de verdediger waarschijnlijk teveel gaan worden.

In het begin van dit stukje sprak ik over het opkomen van interne gesprekken na de openingsfase. Dit is alleen juist als een speler in een opening terechtkomt waarin hij zich senang voelt. Is hij niet zo gecharmeerd van de opening, of wordt hij plots geconfronteerd met een noviteit dan beginnen de interne discussies al eerder. Deze discussies hebben dan vaak een negatieve teneur. Doorgaans vreest de speler dan de kennis die zijn

tegenstander verondersteld wordt wel te bezitten en die hij mist.

Zeeën van tijd worden gebruikt en dat brengt in het middenspel een volgend probleem met zich. De remedie moge duidelijk zijn: weet wat je speelt, ken eventuele overgangen naar andere varianten en overschat in voorkomende gevallen je tegenstander niet! De nieuwtjes van Z. Wijs bijvoorbeeld vreze men niet, men weerlegge ze door nuchtere zetten te doen! Naast de opening is ook het eindspel soms een reden tot paniekerige innerlijke dialogen. Er zijn namelijk spelers -namen noemen we niet- die zelden of nooit in een eindspel terechtkomen en

daaruit de onjuiste conclusie hebben getrokken dat ze er dus niets van af hoeven te weten. Zij zien bijvoorbeeld scherp in dat een concrete middenspelpositie hen weinig hoop laat en dat zij naar een eindspel kunnen

vluchten. Maar alle-machies, hoe staat dat precies? Ze weten het niet, vertrouwen het niet, durven het niet. Je krijgt interne gesprekken van de volgende abjecte soort.

"Die batterij van mijn tegenstander is wel sterk zeg, drie van mijn stukken gebonden, geen tegenspel. Ik kan natuurlijk de druk verlichten door zo-en-zo te ruilen en in een lopereindspel over te gaan. Maar ja, in dat lopereindspel heb ik een pion minder. Hou ik dat? Klere-eindspel. Keepen met een minpion, shit zeg! Ik houd niet van eindspelen. Weet je wat? Misschien overspeelt hij zijn hand wel in de aanval. Laat ik maar niet ruilen. We zien wel. Desnoods maar in een mataanval ten onder, maar geen eindspel!"

De speler komt er tijdens deze onthutsende dialoog achter dat hij niet voldoende kennis in huis heeft. Hij wordt concreet met zijn neus op de feiten gedrukt. De innerlijke samenspraak zou hem iets kunnen leren. Dat hij toch maar eens zijn kennis moet oppoetsen. Dat hij zijn beslissingen neemt door te vertrouwen op de ontoereikendheid van des tegenstanders aanvalskunst. Als hij deze innerlijke discussie serieus neemt kan het hem ten goede komen.

Tijd voor leerzaam schaakvoer. Tijdens de eerste externe wedstrijd van dit seizoen speelde Oom een partij waarbij de psychologie nadrukkelijk een rol speelde. Het was captain Hoorweg, naast mij gezeten tijdens de wedstrijd, die in bedekte termen in deze richting wccs. Het viel me vervolgens op dat er in de partij een aantal psychologische momenten aan te wijzen zijn. Vandaar dus dit stukske. De partij is overigens aardig genoeg om voor het voetlicht te kunnen treden. Het was ook nog eens een van de lichtpuntjes in een overigens voor Promotie pijnlijke

wedstrijd. Bovendien maken we kennis met een ander, nog niet besproken psychologisch effect dat het best uit te leggen is aan de hand van een voorbeeld uit de onderstaande partij en daarom nog niet in abstracto is behandeld.

**Wit: Oom (2037) - Zwart: M. Vlasveld (1836),
Prom1 - LSG4, bord 6.**

Slavisch

1 d2-d4, c7-c5 2 c2-c3, c5xd4 3 c3xd4, e7-e6

We bekijken in het vervolg de partij vanuit een zieleknijperig standpunt. Er is al direct reden om even te pauzeren. De zwartspeler geeft meteen met zijn eerste zet al zijn agressieve geestesgesteldheid bloot. Hij opteert voor de Benoni of de Wolga en doet dat niet via het subtielere en meer gebruikelijke 1 d4, Pf6 2 c4,c5. Neen, bam! klats! Meteen ...,c5. Niks subtiel! De beuk erin!

Het kan niet zo zijn dat iemand met zulke intenties warmloopt voor een Colle-achtige opening. Daarom koos ik voor deze weinig 'hebberrige' opzet. De tweede zet van mijn agressieve opponent is begrijpelijk, want hij voorkomt een eventuele egelachtige c3-d4-e3 structuur op het bord.

Zijn derde zet is enigszins verdacht, maar er is niet overduidelijk van te profiteren (ik heb heel even gedacht aan 4 d5!?, maar vond dat toch te gek).

4 Pg1-f3, Pg8-f6 5 Pb1-c3, d7-d5 6 Lc1-g5, Lf8-e7 7 e2-e3, Lc8-d7 8 Lf1-d3, Ld7-c6 9 0-0, Pb8-d7

De opstelling die op het bord is verschenen is moet als de Ruilvariant van het Slavisch Damegambiet worden geklassificeerd. Gebruikelijker is echter dat Zwarts dameloper op d7 blijft en zijn damcpaard op c6 komt te staan. Als wit plannen mocht koesteren voor doorzetten van e3-e4 moet hij dat nu wel grondig voorbereiden, als het al mogelijk is. Zwarts opties zijn bescheiden.

10 Ta1-c1, Ta8-c8 11 Dd1-e2, Pf6-e4 12 Lg5xe7, Pe4xc3 13 Tc1xc3, Dd8xe7 14 Tf1-c1, 0-0

Dit is een stugge stelling waarin zwart weinig activiteit kan ontplooien. Deze opstelling past typisch niet bij iemand die de voorkeur geeft aan de hyperactiviteit van Benoni of Wolga. Dat mijn tegenstander niet gelukkig was met het bereikte bleek uit zijn ruime tijdsgebruik. Dit was al een klein opstekertje voor me, want het is altijd prettig wanneer de tegenstander niet blij is, ook al is daar objectief geen dwingende reden toe.

15 Dc2-c2, g7-g6 16 Ld3-b5!

Ik dacht hier in eerste instantie vrij eenvoudig een pion te winnen, maar bij nader inzien blijkt voorzichtigheid geboden. Wel blijft Zwart aanstands met een achtergebleven pion op c6 zitten. Kortom, zwart wordt met een concreet probleem opgezadeld.

16, Pd7-b6 17 Lb5xc6, Tc8xc6 18 Tc3xc6, b7xc6 19 Pf3-e5

19 Dc6x verliest hier na 19 ..., Tc8. Op de volgende zet had wit *wel* op c6 kunnen happen, maar het is niet ongevaarlijk en het initiatief gaat mogelijk over op zwart. Wit kiest er in het vervolg daarom bewust voor de pion te belegeren en hem pas te consumeren wanneer allerhande penningen en onderste rij-grappen definitief van tafel zijn. Ik wilde gewoon geen enkel risico nemen en gezien het formele krachtsverschil tussen mijn tegenstander en mij leek me dat ook niet echt nodig. Een overweging van psychologische aard dus, maar dan 'op de man gespeeld'.

19, Tf8-c8 20 Dc2-c5, De7-b7 21 b2-b3, Kg8-g7 22 Dc5-d6, f7-f6 23 Pe5-f3?!

Nu was eten op c6 zonder bezwaar mogelijk geweest en ik moet bekennen dat ik de terugtocht naar f3 bijna automatisch speelde en maar weinig tijd gebruikte om 23 Pc6x te onderzoeken. Voorheen was nemen op c6 niet onbedenklijk geweest en ik ging er vanuit dat dit

oordeel nog steeds gold. Je zou kunnen zeggen dat ik last had van wat Krogus in zijn eerder aangehaalde boek 'het trage nabeeld' noemt. Dit psychologische fenomeen komt vaak voor volgens deze Russische schaakpsycholoog. Een en ander houdt in dat ik niet voldoende scherp op de concrete, veranderde, situatie was ingesteld. Ik bleef bij een eerder oordeel hangen, misschien als gevolg van een te grote economie (luiheid?) in het denken, waarbij je niet alles elke keer weer controleert. Nu is het zeker in orde om economisch met je denkbaarheid om te springen, maar als je te economisch bent bega je beoordelingsfouten!

Overigens blijft de stelling ook na de gespeelde zet onplezierig voor zwart.

23, Db7-d7 24 Dd6-c5, Kg7-f7 25 h2-h3

Hier past een opmerking van het merk Tarrasch: "Was ist der Mensch ohne Ventil?"

25, Tc8-c7 26 Pf3-e1, Dd7-e7 27 Dc5-a5, De7-d6 28 Pe1-d3, Pb6-d7

De strijd gaat om stopveld c5 en om pion c6. Zwart had kunnen overwegen om e6-e5 door te zetten, waarmee hij de aandacht zou kunnen afleiden van de voor hem zo irritante strijd om c5/c6. Was mijn tegenstander misschien geobsedeerd door het hoofdprobleem van de stelling, waardoor hij actieve plannen miste? Hij had hier nog een kwartier of daaromtrent op zijn klok. Ik had ietsje meer dan een uur verbruikt. Gezien het nieuwe tempo in de KNSB, te weten, 40/2 + 30/1 + kwartier, was dit verschil mij natuurlijk welkom.

29 Pd3-b4, Pd7-b8 30 a2-a3, h7-h5

KAPPER & SHOP
VOOR DAMES & HEREN

afpraak voor dezelfde dag is mogelijk
Dag. geopend v.a. 08.00 uur behalve ma.
Piet Heinstraat 6 - Tel. 079-3163737

Hier zien we alweer de volgende illustratie van iets wat we boven hebben besproken. Na de 29e zet, met het P op b8, staat zwart passief, puur passief. De zet 30 a2-a3 brengt zwart in de subjectief 'luxueuze' situatie dat hij nu eens niet op een directe dreiging moet reageren. Hij heeft even tijd om zelf

handelend op te treden, een verademing dus. Prompt stormt hij met zijn h-pion naar voren, een zet die onder de heersende omstandigheden de positie van zwart alleen maar verzwakt en als schijn-activiteit aan te merken valt. Zulke zetten kunnen het verschil uitmaken tussen verlies en remise!

31 Pb4-d3, Pb8-d7 32 Pd3-c5, Pd7xc5 33 Tc1xc5, Dd6-d7 34 Da5-c3, Tc7-b7?

In hoog tempo moest zwart er zetten uit gooien: de wijzer van zijn klok ging parmantig voor de tweede keer op de vlag af. Zwarts 33e zet is niet opvallend

nuttig, maar ook geen aperte fout. Zijn laatste zet is dat wel. Misschien had zwart gerekend op 35 Tc6x, Tb3x 36 Tc7, Tc3x 37 Td7x+, Kf8 38 Ta7x, Tc1+ 39 Kh2, Tc2 benevens Ta2 en wit moet nog hard werken met zijn dubieus geposteerde toren. Ik zag deze variant en vond hem niet lucratief genoeg. Alle reden dus om even verder te zoeken naar een duidelijke beslissing..

35 b3-b4!, Tb7-b6 (Tc7;36 b5) 36 a3-a4, a7-a6 (Ta6; 37 a5 en 38 b5) 37 a4-a5, Tb6-b7 38 Tc5xc6

Het heeft twintig zetten geduurd, maar de buit is binnen. Wit is in zijn opzet geslaagd, dwz. hij heeft de achtergebleven c-pion veroverd zonder dat zwart een grein van tegenspel heeft gekregen. Wit heeft

vervolgens geen enkele haast, bergt eerst zijn koning voor alle zekerheid veilig op en gaat dan pas tot executie over. Zwarts pogingen tot eeuwig schaak zijn ontwapenend; ik genoot intens van de omstandigheid dat zwart voor de luttel resterende zetten meer dan drie kwartier meende te moeten uittrekken. Hier schaak ik nou voor!

38, Dd7-e7 39 Dc3-c5, De7-d7 40 g2-g3, g6-g5 41 Kg1-g2, g5-g4 42 h3-h4, f6-f5 43 Tc6xa6, Dd7-a4 44 Dc5-c8!, Tb7-e7 (Dd1 45 De6x+ met onmiddellijke vernietiging) 45 Ta6-a8 (1-0)

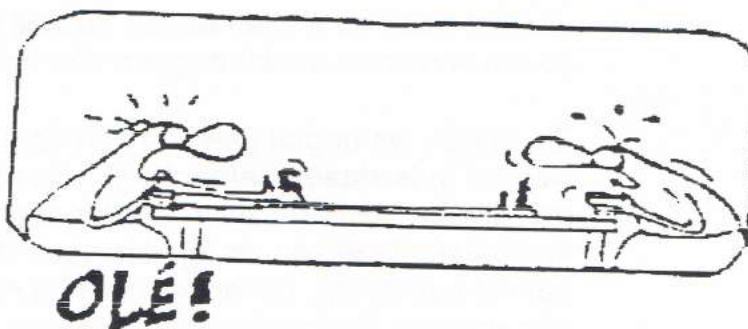
MN

KERSTPUZZEL

Nimzowitsch
Tartakower
Adorjan
Geller
Bronstein
Averbach
Reshevsky
Botwinnik
Fischer
Gligoric
Aljechin
Olafson
Capablanca
Spassky
Petrosian
Donner
Euwe
Kortsjnoj
Hubner
Smyslov
Portisch
Reti

Ik heb deze keer diverse oude schaakgrootmeesters van stal gehaald. Door de namen van links naar rechts te schuiven, kunt U van boven naar beneden een woord lezen wat een evenement in deze edele sport is. Onder de goede inzenders worden 3 prijzen verloot, t.w.: 1^e prijs f 25,--. 2^e prijs f 15,-- en 3^e prijs f 10,--. Inleveren t/m 15 januari. Dit kan op de clubavonden of bij Henk Breugem, Dublinstraat 13, 2713 HN Zoetermeer. Veel succes en geode feestdagen toegewenst.

Henk Breugem.

Lessen van Oom.

In 1997 zijn de lessen van Oom te volgen op de volgende dinsdagavonden:
7 en 21 januari, 4 en 18 februari, 4 en 11 maart, 1, 15 en 29 april.

De lessen beginnen om 19.00h 'sharp' in de bar, alwaar koffie en desgewenst een neut.

Spelers uit de groepen 2 en 3 -ook zij die ooit eens in groep 1 mochten meespelen- worden opgeleid tot schaaktijger.

MN.

Vijf manieren om een partij NIET te winnen

Wit: H. Pronk - zwart: R. de Vries

Z'meer 3-12-96, interne competitie, groep 2, 2e cyclus, 6e ronde

De beide spelers hadden elkaar al enige malen met wisselend resultaat bestreden in groep 3, en kwamen elkaar - beiden recent gepromoveerd - nu ook in groep 2 tegen. Ze stonden op dat moment direct achter elkaar op de ranglijst met dien verstande dat de witspeler precies boven de degradatiestreep stond en de zwartspeler precies eronder.

1. d4 d5; 2. Lf4 Pf6; 3. e3 e6; 4. a3 Le7; 5. Pc3 0-0; 6. Ld3 Te8;
7. Df3 Ld6; 8. Pge2 Lxf4; 9. Pxf4 c6; 10. h3 Pbd7.

Zoals gebruikelijk (dit is "reeds" de tweede partij die ondergetekende voor U verslaat!) ga ik niet in op de openingszetten, omdat daarover waarschijnlijk zo veel op aan te merken is dat alleen daarmee al een artikel te vullen zou zijn (maar dan door iemand die daar zinnige dingen over kan zeggen). Mijns inziens is het aardige van onnauwkeurig en/of anti-theoretisch openingsspel tussen twee niet bijzonder sterke spelers (waarbij fouten niet direct worden gesignaleerd laat staan afgestraft) dat er interessante of tenminste ongebruikelijke stellingen uit kunnen ontstaan waaraan vaak een hoop plezier valt te beleven.

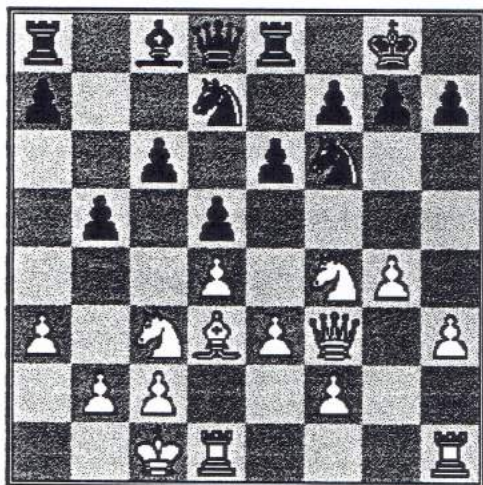
11. 0-0-0

Ha, dacht zwart, tegengestelde rochades, dus gaan we weer eens lekker langs elkaar heen werken! In dit soort stellingen is het immers vaak zo dat beide spelers ieder op een andere vleugel gaan aanvallen en het daarbij met de verdediging niet zo nauw nemen, zodat degene "die het eerst is" wint.

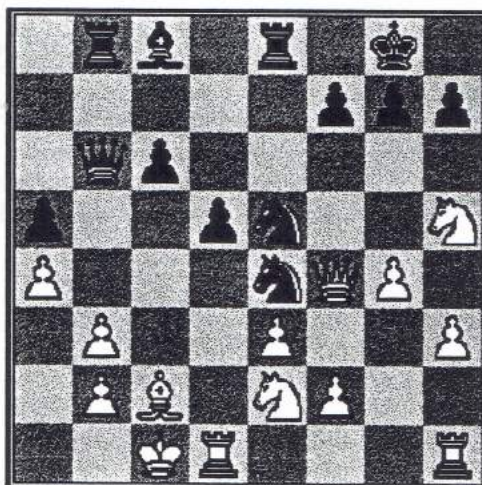
11. ... b5

12. g4

Zie je wel, wit begint gewoon aan de andere kant. Maar als we hier inderdaad onafhankelijk van elkaar gaan aanvallen, dan lijkt het toch dat zwart eerder succes zal hebben. Zijn koning staat veiliger en hij kan meer stukken direct bij de aanval betrekken; bovendien kan hij meteen gaan morrelen aan de witte koningspionnen. [diagram 1]

[1] stelling na 12. g4

[2] stelling na 20. Df4

12. ... e5
 13. dxe5 Pxe5
 14. Dg3

Deze dame gaat in de problemen komen (zie verderop)

14. ... a5
 15. Pce2 b4
 16. a4 b3

Verhindert b2-b3, en na c2xb3 "krijg ik die pion wel terug".

17. cxb3 Tb8
 18. Lc2 Db6
 19. Ph5 Pe4

Voorkomt afruilen op f6 (met schaak), en blokkeert de diagonaal van Lc2 richting h7

20. Df4

[diagram 2]

20. ... Pg6
 21. Df3

De witte dame is vrijwel opgesloten door de samenwerkende zwarte paarden plus de loper op c8, maar heeft steeds precies één veld: na 21 ... Ph4 gaat de dame naar f4 en dan na 22 ... Pg2 weer naar f3, hetgeen zwart niets oplevert; je zou eigenlijk 22 ... g5 willen spelen maar dan kan de dame nog naar h2, en vervolgens na 23 ... Pf3 naar g2.

21. ... Dc5
 22. Pd4 Pe5
 23. Df4 La6

Pent Lc2, zodat b3 weer in staat.

Met twee bedoelingen: (1) de loper moest weg van c8 zodat Tb8 (die indirect staat aangevallen door Df4) gedekt is door Te8, en (2) de loper wordt nu zeer actief richting d3 en e2.

24. Pg3

Nu werkt wit zelf ook al mee aan de insluiting van zijn dame: de velden g3 en h2 zijn nu ook ontoegankelijk! Hier dacht zwart opnieuw aan g7-g5, maar ik DEED DAT NIET omdat ik opeens bedacht dat mijn loper niet meer op c8 stond ?!?!; pas na afloop van de partij kwam ik op de verbluffende gedachte dat een loper die van c8 naar a6 is gegaan ook weer terug kan: 24 ... g5! 25 Df5 Lc8! met damewinst. Ziehier de eerste manier om deze partij NIET te winnen!

NB: Dat je niet alles moet geloven bleek weer eens toen schaak-programma Fritz-2 dat ik gebruikte om de diagrammen bij dit verhaal te vervaardigen (voor de liefhebbers: van Fritz via Windows95 en Paint naar Word) tussen de bedrijven door de zet 26. Pxe4 deed, waarna ook de zwarte dame instaat!

Wat zwart wel had gezien was de kwaliteitswinst via 24 ... Pd3+ 25 Txd3 (enige zet, of echt dameverlies) Lxd3; zwart dacht echter (terecht?) dat de gespeelde zet sterker was:

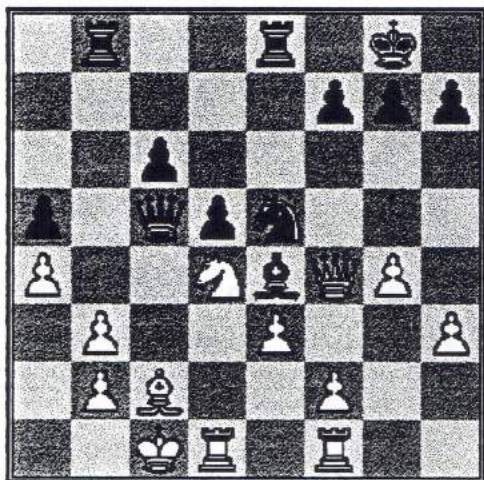
24. ... Ld3

Dreigt 25 ... Txb3 (26 Pxb3? Dxc2 #).

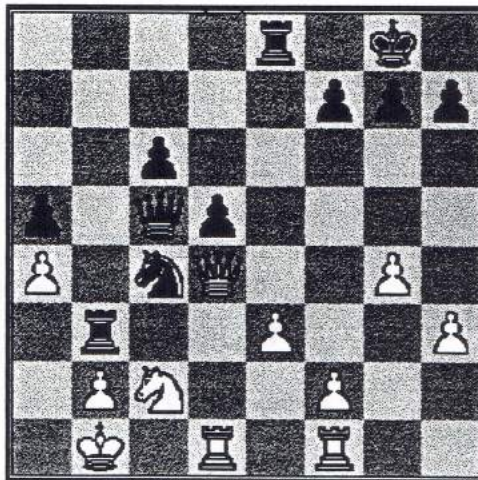
25. Pxe4 Lxe4
26. Thf1

Want die toren stond inmiddels ook aangevallen;
wit had ook kunnen voortzetten met 26 f3.

[diagram 3]

[3] stelling na 26. Thf1

[4] stelling na 29. Dd4

Nog steeds kon 26 ... Pd3+ 27 Txd3 Lxd3; maar weer dacht zwart dat er meer in zat

26. ... Txb3 Met de gedachte "nu moet de witte koning haast wel naar b1, maar hoe moet het dan verder; heb ik dan soms Txb2?"

27. Kb1 Inderdaad naar b1, maar nu vond zwart dat zijn plan met Txb2 een bezwaar had: op enig moment zou Te8-b8 volgen, en dan zou het paard op e5 ongedekt staan; vandaar het besluit eerst dat paard daar weg te halen (zie zet 28), met het idee "dan wordt de aanval alleen maar sterker, en er dreigt van alles". Dit bleek (later) de tweede manier om de partij niet te winnen, want: 27 ... Txb2! 28 Kxb2 Pc4+ 29 Kb1 Db4+ 30 Pb3 Dxb3+ 31 Ka1 Db2 #.

NB: Je moet het wel goed doen, want het volgende werkt bijvoorbeeld NIET: 27 ... Txb2 28 Kxb2 Tb8+ 29 Lb3 Pc4+ 30 Kc1 Da3+ 31 Kb1 Db2 #, of 30 Ka2 Da3 #, MAAR: 29 Kc1, en dan? (29 ... Da3+ en 29 ... Pd3+ leiden beide tot niets, of zie ik het verkeerd?)

27. ... Lxc2+
28. Pxc2

En nu de derde manier om niet te winnen: NIET gespeeld
28 ... Dc3! Varianten:

- (a) 29 Dd4 Txb2+ 30 Ka1 Txc2, en zwart staat paard plus pion voor;
(b) 29 Kc1 Dxb2+ 30 Kd2 Td3+ 31 Ke1 Dc3+ 32 Ke2 Dxc2 33 Ke1 Txd1 #

28. ... Pc4 Dit moet toch ook goed zijn
 29. Dd4

[diagram 4]

Hier koos zwart voor de pionwinst met Dxd4 en Txb2 (zie zetten 29 en 30), maar had ook daar later spijt van: 29 ... De7 en er zijn nog genoeg dreigingen (Te5, Teb8); vierde manier? *Opmerking van mijn "vaste corrector" Harrie B.: 29 ... Txb2! 30 Ka1 (30 Kc1? Teb8); 30 ... Dd6; 31 Tc1 Teb8, enz. (dreigt Tb3 en Txa3), maar Fritz wist het weer beter: 30 ... Dd6? 31 Dxc4!*

29. ... Dxd4
 30. Pxd4 Txb2+
 31. Ka1

En hier dacht zwart dat de boel een beetje doodliep, maar zag nog wel dat pion a4 nog kon worden meegenomen:

31. ... Tb4 Te snel gespeeld, want niet gelet op de gevolgen van
 32. Pxc6 (zie aldaar).

Veel beter was: 31 ... Teb8! 32 Pxc6 T8b4 (of T8b3 als het paard niet op c6 slaat), en het schaakje op e7 helpt ook niet meer. Vijfde manier!

32. Pxc6 En het witte paard staat daar uiterst irritant: enerzijds verhindert het ongeveer alle zwarte torenzetten, en anderzijds dreigen er allerlei vorkjes en/of schaakjes op koning en torens; ook dreigt de toren van d1 via d5 op d8 te belanden, hetgeen door de zwarte koning ook niet erg op prijs zou worden gesteld!

De rest is niet leuk meer (voor zwart); het werd remise op voorstel van wit, na 32 ... Txa4; 33 Kb1 Pb6; 34 Td3 Ta8; 35 Tfd1 Kf8; 36 Tb3 Pc4; 37 Txd5 Pa3+; 38 Kb2 Pc4+; 39 Kb1 Pa3+; ½-½.

Het gevoel tegen het einde dat ik "ergens iets had gemist" of althans niet genoeg had doorgezet bleek, gezien diverse varianten in het bovenstaande, wel te kloppen. Vooral daarom leek dit alles wel in aanmerking te komen om in dit voortreffelijke blad (dat mag best weer eens gezegd worden!) te worden opgenomen.

Rob de Vries (zwart)

PS: Ik zou het op prijs stellen (en de redactie misschien ook) reacties te ontvangen waaruit zou blijken of de lezers dit soort artikelen (die nu niet direct uit de top van de club afkomstig zijn en derhalve op een wat minder hoog schaakniveau staan) op prijs stellen, of juist niet. Bij voorbaat dank voor Uw reactie.

RdV

De partij die ik heb ingezonden is van een man, die de meesten van ons alleen van naam kennen. Ondanks dat is de invloed van deze man in onze hedendaagse schaakwereld nog steeds onmetelijk groot. We spelen allemaal toch wekelijks wel één of andere opening waar hij minstens wel een flinke

vinger over in de pap gehad heeft. Ik heb het natuurlijk over Max Euwe. Euwe is in 1901 te Amsterdam geboren en was leraar van beroep. Daarnaast was schaken zijn voornaamste hobby. Het toeval wilde echter, dat hij in zijn hobby ook nog een keertje bijzonder goed was. Zo goed zelfs, dat hij in 1935 na heel veel pijn en moeite de wereldtitel voor zich wist op te eisen. In 1947 werd hij opnieuw tot wereldkampioen gekroond, nadat de laatste titelhouder, Alexander Aljechin, aan een hartaanval was overleden.

Het sprak voor zich, dat Euwe zijn wereldtitel tijdens het volgende open wereldkampioenschap in 1948 moest verdedigen. Één ding was duidelijk, de spanning zou om te snijden zijn, ook al was de uitslag van te voren al te voorspellen. Het werkelijke gevecht om de eerste plaats zou gaan tussen Max Euwe en Michail Botwinnik. Helaas voor Euwe trok hij aan het kortste eind. Hij was toch minder in vorm dan hij van te voren had verwacht. Of waren het die russen die zo ontzettend sterk geworden waren. Het deed Euwes zelfvertrouwen geen goed en hij besloot een punt te zetten achter zijn schaakcarrière. Lang hield hij het niet vol, want twee weken later had hij zich alweer voor het volgende toernooi in geschreven. Ondanks dit nobele gebaar was zijn zelfvertrouwen er nog steeds niet beter op geworden. Dit toernooi, waar u straks één wedstrijd van te zien zult krijgen, werd gehouden in Venetië. Daar dit één van de eerste wedstrijden is, na het voor Euwe zo rampzalig verlopen wereldkampioenschap, kan de lezer goed zien hoe bang, passief en remise-achtig Euwe begint. Vooral als je de partij zou bekijken tot ongeveer de tiende zet zou je niet kunnen vermoeden dat Euwe achter het bord zit. En geloof me, ik heb heel wat partijen van Euwe nagespeeld, maar het begin lijkt niet eens op een Euwepartij. Een echte Euwepartij stond normaal altijd garant voor een goed overdacht offerspel met een knetterend combinatie einde. Maar langzamerhand gebeurt er een wonder. Euwe herstelt

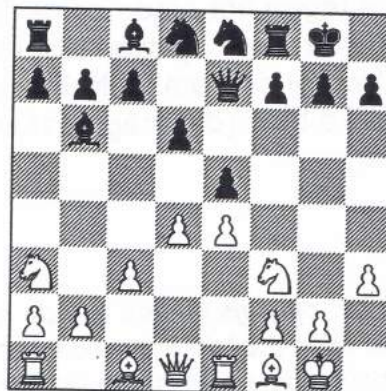
zich tijdens dezelfde partij, en weet zijn zenuwen toch onder bedwang te krijgen, zodat hij met een verpletterde blitsaanval en met vier glansrijke offers zijn russische tegenstander van het bord af blaast. Een gerechtvaardigde wraak tegen alle russen, zoals Aljechin, Botwinnik, Keres, Smyslov, Reshevsky, Tartakover en nog vele anderen, die hem in zijn leven zo heel erg vaak van de eindzegens af wisten te houden. De oude Euwe is terug van weggeweest en hij weet de rest van dat toernooi, gezien zijn leeftijd, toch een redelijke tot zeer goede score neer te zetten. De reden waarom ik juist deze partij gekozen heb is, omdat zo geweldig goed het herstel van Euwes zelfvertrouwen te zien is. Van weinig vertrouwen en een lage zelfdunk naar de spirit en uitstraling van een winnaar en dat binnen één partij. Het onmogelijke werd mogelijk. Iets wat er nogmaals voor pleit dat deze helaas overleden ex-wereldkampioen werkelijk één van werelds grootste schaakwonders allertijden genoemd mag worden. Ik vind het op zo'n moment nog altijd jammer, dat ik niet 70 jaar eerder geboren ben. Veel plezier met het naspelen van deze partij.

Tartakower, Saviel - Euwe, Max

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lc4 Lc5

Het zou onder normale omstandigheden haast ondenkbaar zijn geweest, dat Euwe een remise georiënteerde opening speelt. (Euwe's mening over Italiaans) Ik heb het eens nagekeken in alle schaakboeken, die ik over Euwe te pakken kon krijgen. In de 30 jaar dat Euwe toen internationaal meeschaakte kon ik niet meer dan twee partijen vinden, tussen al die honderden, waarin Euwe ook Lc5 speelde in de derde zet van het Ital.

4. c3 Lb6 5. d4 De7 6. 0-0 d6 7. h3 Pf6 8. Te1 0-0 9. Pa3! Pd8 10. Lf1 Pe8? zie diagram

Dit slaat alles. Zet 9 was al geen hoogvlieger, maar deze zet is al helemaal niet geweldig. Voor een stabiel

spel met gelijke kansen zei Euwe later, dat Pd7 de enige goede zet zou zijn geweest. Op het moment, dat Euwe zijn tiende zet deed, begonnen de ogen van Tartakover te glimmen. Hij was ervan overtuigd, dat hij de ex-wereldkampioen, die in de Sowjet Unie nog steeds een levende legende was, dezelfde dag nog op de knieën kon krijgen. Hij zou Euwe wel even een lesje leren. Euwe die eens de gevreesde Aljechin klop had gegeven. Misschien heeft deze gulzigheid van Tartakover, Euwe dusdanig weten te prikkelen, dat hij weer als van ouds met de kracht van een brullende leeuw en de sluwheid van een vos achter het bord ging zitten.

11. Pc4

Niet dxe5 vanwege de volgende combinatie 11.dxe5 dxe5 12.Pxe5 Dxe5 13.Dxd8 Lxh3! 14.Dxa8 Pd6! 15.Dxf8+ Kxf8 16.gxh3 Dg3+! en de stukken hadden al bijna de doos weer in gekunt na amper 20 zetten.

11... f6 12. a4! c6 13. Pxb6 axb6 14.Db3+ Pe6

Euwe besluit zijn paarden nu voorgoed van stal af te halen. En terecht !!

15. Dxb6 g5 16. Lc4 h6

Tartakover had er verstandiger aan gedaan (nu het nog kan) iets meer verdediging te organiseren ter bescherming van zijn zwakke koningsstelling. Zo'n verwaarloosde koningstelling is voor Euwe natuurlijk te aantrekkelijk om te laten staan.

17.h4 Kh7 18.hxg5? hxg5 19.dxe5 dxe5 20.Le3 Th8 21.g3?

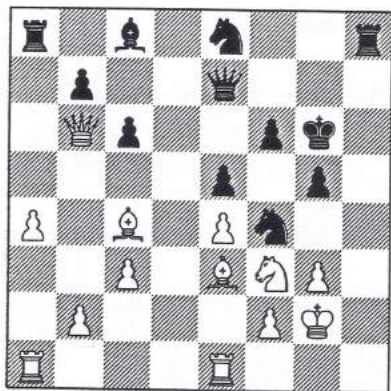
Wit moest hier maar één ding doen. Rennen !!!

Kg1-f1-e2 was de enige voortzetting. De tekstzet leidt tot een verdere verzwakking van de koningstelling.

21...Kg6

Euwe windt er geen doekjes om.

22. Kg2? Pf4+! zie diagram

Ja hoor, de klopjacht op de witte koning is begonnen.

23. gxf4 Lh3+ 24.Kg3

Wegvluchten kan niet meer, want 24.Kg1 gxf4 25.Lc5 Dg7 met 26...Kh6 en 27...Dg2++

24... exf4+ 25. Lxf4 Dd7!

Nu zit Tartakover op hete kolen. Hij had het best gevonden als zwart het volgende had gespeeld.

25...gxf4+ 26.Kxf4 zou wit via e3 ontsnappen. Nu dreigt 26...Dg4+ met de volgende zet mat

26. Ph2 gxf4+ 27. Kxf4 Th4+ 28.Ke3

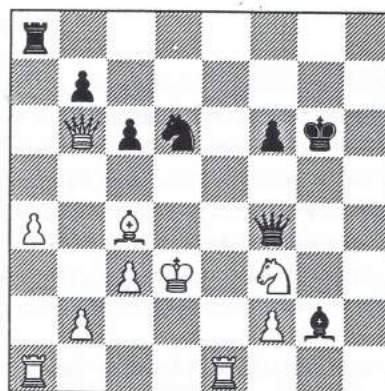
De enige voortzetting, want andere zetten leiden tot verlies. Euwe geeft hier de volgende varianten; A. 28. Kf3 Lg2! 29.Kxg2 Dh3 30.Kg1 Dxh2 31.Kf1 Dh1+ 32.Ke2 Dxe4 33.Kd2 Dxc4 en Euwe weet het wel uit te spelen met een stuk meer. B. 28.Kg3 Tg4 B1. 29. Kf3 Lg2 30.Ke3 Txe4 B2. 29.Kxh3 Tg5 30.Kh4 Dh7 28....Lg2 29.Pf3 Txe4+

Het tweede offer. Het eerste offer was ter opruiming van de verdediging van de koningsvleugel en deze is ter opruiming van de verdediging van het centrum. En de koning van Tartakover komt weer op de tocht te staan.

30. Kxe4 Pd6+ 31. Kd3 Df5+ 32. Kd4

Gedwongen, want anders wint zwart de witte dame.

32.... Df4+ 33.Kd3 zie diagram

Weer ontsnapt wit aan onmiddellijk verlies.

33.Kc5? Dxc4+ 34.Kxd6 Dd5+ A. 35.Kc7 Dd8+ 36. Kxb7 Dc8++ B. 35.Ke7 Df7+ 36.Kd6 Df8+ B1. 37. Kd7 Lh3+ 38.Kc7 Dd8 39.Kxb7 Dc8++ B2. 37. Te7 Td8+ 38.Ke6 Lh3++

33.... Dxc4+ 34.Kc2 Lxf3 35. b3?

Hier slaat wit de plank toch finaal mis. Echt noodzakelijk was 35.Dd4

35.... Le4+ 36. Kb2 Dd3 37. Tg1+ Kf7 38. Tac1 Leuk verzonnen, maar niet meer levensreddend

38. ... Dd2+ 39. Ka3

Indien 39.Ka1 Pc4 40.Dxb7+ Ke6 (41.bxc4 Txa4) 41. Tb1 Dxc3+ 42.Ka2 Txa4+ 43.bxa4 Da3++

39.... Pc4+ 40. bxc4 Txa4+!!

Wel ja en met dit vierde en laatste spectaculaire offer is wits testament definitief getekend. Koppig als Tartakover is wil hij het nog niet zien.

41. Kxa4 Da2+ 42. Kb4 Db2+

Tartakover is zo murw gespeeld, dat hij het op geeft. Hij voelt er niets voor verder door Euwe heen en weer gedold te worden. A. 43. Ka5 Da3++ B. B1. 43. Kc5 Dxf2+ B2. 43. Ka4 Dxb6 Allebei met damewinst.

KPN wint schaakolympiade voor bedrijven

KPN Nieuwsblad, oktober 1996.

KPN is winnaar geworden van de bedrijfsschaakolympiade 1996 en mag zich hierdoor Nederlands kampioen noemen. Een prestatie van formaat. De finale waaraan onder meer Shell, Akzo Nobel, ING Bank en het VU-ziekenhuis deelnamen werd op 5 en 12 oktober gespeeld bij Akzo in Sassenheim.

Na 16 partijen eindigden Shell en KPN op de gedeelde eerste plaats. Maar omdat in de onderlinge wedstrijd

met 2.5 tegen 1.5 van Shell werd gewonnen, ging het kampioenschap naar KPN. De spelers die voor deze eerste plaats gezorgd hebben, zijn Gert-Jan Otten, Mark van der Werf, Jos van der Tol, allen KPN Research, en Hans van Oortmarssen en Teun van der Vorm, beiden van PTT Telecom.

In het recente verleden hebben teams van KPN Research tweemaal eerder het nationaal kampioenschap voor KPN veroverd.

De oorsprong van de Morris

<http://theory.lcs.mit.edu/%7Erj/landc-mo16.html>

Het is een weinig bekend feit dat er een diepe relatie is tussen het Morris dansen en schaken. Morris dansen is in de dertiende eeuw uitgevonden door Russische schaakspelende monniken. Zij vonden dat, na de lange uren die zij doorbrachten met het bestuderen van het schaakspel, zij iets fysieks en totaal niet geestelijks nodig hadden om hun benen te strekken en hun geest te ontspannen.

Zij besloten een dans uit te vinden die er het domst uitzag dat ze konden bedenken. Zij noemden het de Morris dans, van het Latijnse *mora*, vertragen, omdat het dansen hun studies neigde te vertragen.

Morris werd naar Engeland gebracht door Russische schaakspelers die door Europa heenreisden. Een soortgelijke dans als de Calusari is er van afgeleid.

De populairste schaak-sites op het Internet

<http://www.ranklink.com/>

Your query is: chess

Please be patient while we are polling the Internet Live to find The Most Popular, Best Quality web sites which are relevant to your information needs.

www.redweb.com/chess (score: 35.25);
caissa.onenet.net/chess (score: 22.57);
www.hydra.com/icc (score: 16.23);
www.traveller.com/chess (score: 16.15);
www.brad.ac.uk/~mdcrowth/chess.html (score: 15.02); www.grandmaster.bc.ca/chess/chess.html

(score: 14.84); www.cs.ruu.nl/~hansb/d.chessvar (score: 11.35); www.ub.uit.no/chess (score: 10.78); www.clark.net/pub/pribut/chess.html (score: 9.83);
knoll.kih.no:8001/stud/mads2/chess.htm (score: 9.77);
www.easynet.co.uk/pages/worldchess/home.htm (score: 9.29); www.xs4all.nl/~nic (score: 8.01);
www.pitt.edu/~schach (score: 8.01);
www.tcc.nic/twic/twic.html (score: 7.41);
www.crystaldata.com/scripts/schess_problems (score: 6.81)

Hans Meijer.

MATERIAALOVERZICHT

Het bestuur heeft op de jaarvergadering van 12 maart 1996 toegezegd een overzicht te geven van het materiaal. U treft het hieronder aan.

De inventarisatie heeft in juli 1996 aan het eind van het vorig schaakseizoen plaats gevonden.

Klokken

Er zijn vijf typen klokken in gebruik. De klein afgedrukte nummers verwijzen naar de nummers die in 1994 op de onderzijde van de klokken zijn aangebracht.

Jerger-klok

32 ST

13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63.

Garde-klok

11 ST

16, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 53, 59.

Gambit (Voor de externe competitie:)

10 ST

64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73

Interne competitie:

2 ST

50, 61

Klokken met zijstoppers

10 ST

1, 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

Merkloos (oud)

1 ST

14

Totaal

66 ST

Borden

Onlangs zijn door het bestuur 30 nieuwe opvouwbare borden aangeschaft. Met ingang van het huidige seizoen zijn deze in gebruik.

Opvouwbare borden, (waarvan 10 voor de externe competitie): 50 stuks

Niet-opvouwbaar: 25 stuks

Totaal 75 stuks

(Oude borden -niet meegerekend-: 15 stuks).

De oude (bekladde) borden zijn niet meer in omloop en worden ondermeer voor (jeugd)toernooien gebruikt.

Spellen

"Nieuwe" spellen: (waarvan 10 voor de externe competitie): 53 stuks

Oude spellen: 20 stuks

Totaal 73 stuks

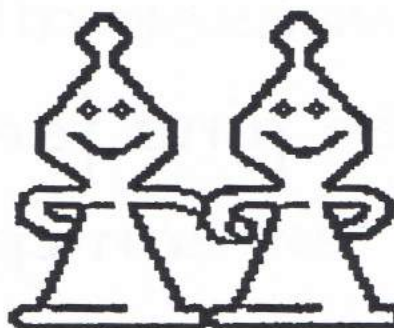
Tevens: het nodige reservemateriaal voor de nieuwe en oude spellen.

Demonstratieborden met stukken: 2 stuks

Aldus opgemaakt op 15 juli 1996,

Alex Prein, nieuwe materiaalcommissaris

Chris Schoon, oude materiaalcommissaris (ad interim)

VOOR DE HARD LINERS

We herhalen het nog maar eens:

* De **witspeler** zorgt dat de stukken compleet in de doos komen en **zet alle spullen in de kast**. Zet de klokken in de kast met het front naar voren; anders passen ze er niet in.

* Opvouwbare borden goed vouwen, d.w.z. met het speelveld naar binnen.

* Kapotte klokken op de balie in de grote zaal zetten of aan Chris Schoon geven.

Alex Prein zal met ingang van het nieuwe jaar op e.e.a. toezien. Voor vragen, suggesties e.d. kunt u bij hem terecht of indien niet aanwezig, bij Chris Schoon.

Het was jaren een vertrouwd verschijnsel: de jeugd schaakte op de dinsdagavond, voorafgaand aan het seniorenschaak.

Nu is de competitie voor de jeugd verplaatst naar de vrijdagavond van 18.30 tot ca. 20.45 uur.

Twee jaar geleden is door Jacques Vermeulen al een aanvang gemaakt met de competitie op de vrijdagavond voor de beginnende jeugd. Tevens werd op deze avond les in Stap 1 gegeven.

De consequentie van dit alles was dat de jeugd die vorderingen maakte, een overstap van de vrijdag naar de dinsdag moest maken. Vanwege andere sporten was dit veelal problematisch.

Ook wat de dinsdagjeugd betreft kwam de overstap beter uit. De schakers zaten altijd wat knel te zitten wat de speeltijd betreft.

Chris Schoon

Daarom nu alle jeugd op de vrijdagavond. Er zijn momenteel ruim 70 leden, die in de groepen 1 t/m 4 competitie spelen. De competitieleider is Herman Buiten, bijgestaan door Jacques Vermeulen. Daarnaast wordt er door Herman en Jacques les gegeven in de Stappen 1 en 2. Kortom, een beladen programma.

Dit was dan ook alleen mogelijk met assistentie van ouders. Per groep assisteren twee ouders die zorg dragen voor het goede competitieverloop van de groep waar zij verantwoordelijk voor zijn.

Na een maand volgens dit systeem gedraaid te hebben, lijkt het goed te werken. Uiteraard (hoe kan het anders) wordt een en ander geëvalueerd.

Op de vertrouwde dinsdag worden nu schaaklessen (Stap 3 en 4) door Mildo Verstaden en Jan Veldhuizen gegeven.

Voorzitter en bestuur
wensen alle leden
een fijne feestdagen
en een gezond
en sportief

1997